

TEMA: Bøn

TITEL: Ændrer Gud vilje

INTRODUKTION

Dette oplæg er det sidste af tolv i serien #JesusLytter, som behandler temaet bøn på forskellige måder.

FORFATTER: Ukendt
VARIGHED: 30-45 minutter

ALDERSGRUPPE: 13-30+
SESSION: 12 af 12

Indledning

Der er mange steder i Bibelen, hvor det lader til, at Gud ændrer sin vilje, sin plan eller at Gud rent faktisk fortryder noget han har gjort. Og på baggrund af disse beretninger om Gud ligger spørgsmålene i kø: Hvis Gud er perfekt, så er hans vilje da også perfekt- og så kan den da ikke ændres? Hvis Gud kan ændre sin vilje og fortryde noget han har gjort, hvad betyder det så for os? Kan han ændre sin mening om os?

Modsat kan man også spørge: Hvis ikke Guds vilje ændres ved min bøn - hvorfor skulle jeg så overhovedet bruge tid på bøn? Og hvis Guds vilje er skrevet i sten og er urokkelig, betyder det så noget som helst om jeg beder til ham om noget eller ej, for ikke at tale om alle andre ting jeg gør i mit liv?

I dette oplæg skal vi udforske forskellige måder at forstå, hvordan Guds perfekte vilje kan hænge sammen med, at han også lytter og reagerer på vores uperfekte bøn.

Men før vi tager fat på det, må vi starte med at stille spørgsmålet...

...Hvorfor bøn?

Bøn er fællesskab med Gud. Bøn er at tale med og lytte til Gud, og at være i hans nærvær. Bøn er aldrig en forhandling med Gud, vi kan ikke sige noget-for-noget til Gud. Og selvom vi fristes til at spekulere i, hvordan jeg mon kan få Gud til at handle sådan, som JEG gerne vil, så er én af meningerne med bøn, at jeg formes efter HANS vilje. For Gud er ikke en automat, og vi kan ikke forhandle med Gud. Gud er skaberen af alt, hvad skulle vi dog kunne komme med til ham?

Alligevel er der én ting, du kan vælge enten at give til Gud eller lade være, og som Gud længtes så meget efter, at han gik i døden for at vinde det: og det er dig, som den du er! Gud vil mere end noget andet have fællesskab med dig og mig som sine børn. Hvor ufatteligt det end lyder! Bøn i sit inderste væsen er netop det: fællesskab med ham! Pablo Martinez siger det meget godt: "Det forekommer os mærkeligt, måske næsten ufatteligt, men det er sandt: Gud vil gerne være sammen med os. Herren glæder sig, når hans børn søger hans nærhed".

Snak sammen om:

- Hvordan har du det med bøn? Er det let, svært, kedeligt osv.?
- Fristes du til at tænke bøn som et forhandling?
- Hvornår er den bøn, vi beder "god"?
- Snak sammen om hvor og hvornår I hver især har lettest ved at bede.

Gud ændre sin vilje: Abraham, Moses, Amos, Jonas og Paulus

Der er en meget kendt fortælling i Det Gamle Testamente, som tydeligt viser os, hvordan Gud lytter til et menneskes bøn og tilsyneladende ændrer sin vilje på baggrund af bønnen: fortællingen om Abraham, der beder for Sodoma og Gomorra.

1 Mos 18 kan vi læse om, hvordan Herrens engle tager ind til byen Sodoma, hvor Abrahams nevø Lot bor med sin familie. Englene har lige fortalt Abraham, at han skal blive stamfader til et stort folkeslag, og nu tager de ind for at se, om "deres [Sodoma og Gomorras] handlinger virkelig svarer til det skrig, som har nået mig, eller om de ikke gør; det vil jeg vide." (1 Mos 18,21)

Læs 1 Mos 18,22-33 sammen (evt. også 2 Mos 32, Amos 7-8, Rom 9,1-5)

- Hvad er jeres første indskydelse, når I læser beretningen? Hvad handler den om?
 - o Genfortæl evt. for hinanden, hvad I lige har læst
- Hvad siger beretningen om Abraham?
- Hvad siger beretningen om Sodoma og Gomorra?
 - o Om menneskers synd?
 - o Om menneskets vilje?
- Hvad siger beretningen om Gud?
 - o Om Guds vilje?
 - o Og retfærdighed?
 - o Og nåde?
- Hvad betyder beretningen for os?
 - o Hvad siger den om os?
 - o Hvad siger den til os?

Forskellige måder at anskue Guds vilje på

I fortællingen om Sodoma og Gomorra læser vi, hvordan Abraham træder ind foran Gud og bønfalder ham om at vise nåde mod Sodoma og Gomorra, hvis bare der er 50, 40, 30, 20 og til sidst 10 retfærdige i byerne. Tilsyneladende er Gud villig til at ændre sin plan om at ødelægge Sodoma og Gomorra, som reaktion på Abrahams bøn. Vi vil se på to forskellige måder at anskue det med Gud og hans vilje på:

1: Gud som manuskriptforfatteren

Gud er forfatteren, som har skrevet hele manuskriptet for verdens historie ned på forhånd. Fordi han på forhånd ved, at Abraham vil bede om nåde på vegne af Sodoma og Gomorra, indgår det som en del af hans store plan med verden. Det inkluderer også alle de bønner, vi beder til ham, som Gud selv har skabt i os (se fx Sl 139,4; Fil 2,13).

Hvorfor skulle Gud skabe bønner i os, som han efterfølgende handler på? Fordi Gud i sin kærlighed til os, handler i overensstemmelse med os og vores ønsker, drømme og håb! Gud kunne sagtens (og gør det også) handle uafhængigt af os og vores bøn, men i sin nåde har han besluttet at involvere os i det, han gør i og med verden og mennesker. Derfor bruger Gud også mennesker som bøttesvar i hinandens liv på den ene eller den anden måde. Men Gud står suverænt bag det hele, styrer det hele og sørger for at den plan, han har lagt med verden på forhånd føres ud i livet.

Det er dog vigtigt at pointere, at vi aldrig kan sige at ondskab ER udtryk for Guds vilje, selvom Gud godt KAN bruge ondskab til at gøre godt i verden, og til at fremme sin egen frelsesplan. Fx lærer vi af fortællingen om Sodoma og Gomorra noget om, hvad ondskab er: at Gud står i opposition til ondskab, at Gud er retfærdig og at Gud lytter til Abrahams- og vores- bønner. Leif Andersen siger at den rene ondskab er den der (i hvert fald for os) er meningsløs - og det hjælper ikke noget at bortforklare det.

- Snak sammen:
 - o Hvad er styrken og svagheden ved billedet af Gud som "manuskriptforfatteren?"
 - o Hvad tænker du umiddelbart om den forståelse af Gud og bøn?

2: Gud som filminstruktøren

Gud er ikke en forfatter, som har skrevet hele manuskriptet på forhånd, men han er en mester-films-instruktør. Filmen er verdens historie, og det er ikke en film, som er optaget på forhånd, som vises hen ad vejen. Derimod er det en "film" som er "under optagelse", den er fortløbende. Og i denne film er der aktører, Gud arbejder med og i: det er mennesker, som hører ham til, og mennesker, Gud kalder til at høre ham til (hvilket er alle mennesker: se fx 2 Pet 3,9). Men der er også aktører, Gud arbejder imod, som djævelen og hans kumpaner, og mennesker, som modarbejder Guds vilje.

Så når vi betragter fortællingen om Sodoma og Gomorra, "udspiller filmen sig" for øjnene af Gud og Abraham. Selvom fremtiden ikke er lagt fast på forhånd, har Gud altid fuldstændig styr på, hvad den rigtige beslutning er, og hvad det rigtige og det gode er, på baggrund af hvad der sker i verden og i menneskers liv. Altså kunne indbyggerne i Sodoma og Gomorra have valgt at tage imod englenerne, og dermed også Gud. Men i stedet afviste de Gud på det groveste, da de ville voldtage og dræbe de to engle, Gud havde sendt til byen.

Selvom Guds frelsesplan og Guds vilje med verden og med os er perfekt, må han arbejde med de "skuespillere" der er - altså med os uperfekte og fejlbarlige mennesker. Vi mennesker ved ikke, hvad der er bedst for os og den verden, vi lever i, og derfor træder vi hele tiden ved siden af Guds gode plan. Men her spiller bønnen en enormt stor rolle: for det er bl.a. ved bøn at vi lærer manuskriptet bedre at kende, og hvor vi får vejledning og instruktion til at vokse i rollen som Guds børn i verden.

Hvis vi vender tilbage til Abraham, så lærte han både om Guds retfærdighed og Guds nåde ved sin bøn: at Gud var klar til at tilgive dem lige så snart, de ville omvende sig (Tænk også på fortællingen om Jonas: Det var så forargeligt for Jonas, at Gud tilgav de onde mennesker i Nineve, at han satte sig under et træ for at surmule).

Med denne forståelse af Guds forsyn og historiens gang er alt ikke slået fast på forhånd, og i bønner lærer Gud os om ham, om verden og os selv. Verdens historie er ikke lagt fast på forhånd, og vores handlinger og vores bønner gør en forskel: Gud lytter til dem, og Gud handler på dem! Ikke altid, som vi vil, og nogle gange handler Gud på vores bønner ved ikke at gøre noget.

- Snak sammen:
 - o Hvad er styrken og svagheden ved billedet af Gud som "filminstruktøren?"
 - o Hvad tænker du umiddelbart om den forståelse af Gud og bøn?
- Hvilket af de to billeder foretrækker du? – og hvorfor?

Korset giver os et hint

- Læs Rom 8,28 sammen (evt. Rom 8,28-39)
 - o Hvad betyder det vers for dig?
 - Er du glad for det vers?
 - Er det provokerende?

Læs sammen:

I Rom 8,28 står der: "Vi ved, at alt virker til gode for dem, der elsker Gud, og som efter hans beslutning er kaldet". Jeg tror Paulus havde særligt én begivenhed i tankerne, da han skrev det her, og det var Jesu død og opstandelse.

På den ene side ligner det Gud som manuskriptforfatteren: Jesus' død på korset så ud til på overfladen at være et rent forræderi, og en, som bliver menneske og kommer til verden for både at opfylde Guds lov, leve sådan som Gud vil, at vi skal leve, i vores sted, fordi vi ikke er i stand til det OG for at dø den død og tage den straf, vi fortjener som syndere. Det var en plan, Gud har lavet helt fra begyndelsen, og Jesus' død var udtryk for Guds vilje. Læs evt. Ef 1,7-10.

På den anden side ligner det Gud som filminstruktøren. Gud blev menneske, men menneskene afviste Jesus og ville ikke have med Gud at gøre. Faktisk er afvisningen en underdrivelse, for vi mennesker valgte at slå Guds egen søn ihjel. Men fordi Gud havde skrevet manuskriptet om, at han selv ville frelse os fra vores synd, samtidig med at han ikke ville opgive sin retfærdighed, brugte Gud menneskets oprør imod ham, da de korsfæstede Jesus til at frelse alle, som tror på ham.

Guds plan var at frelse verden fra synd og død, og at djævelen og mennesker arbejdede sammen på at slå Jesu ihjel, ændrer ikke på Guds plan: for vi må huske på, at Gud er så almægtig, at djævelens og menneskers ondeste handling kan Gud i sin almagt vende på hovedet, så det bliver til velsignelse og frelse.

- Snak sammen:

- Hvordan har du det med den dobbelthed?
 - Skaber den tvivl?
- Er der måske en bedre måde at tale om Guds vilje, verdens gang og vores bønner på?
- Hvordan kan vi leve med den dobbelthed/spænding i vores liv som kristne?

Flere bibeltekster:

- Hebr 10,19- 25
- Joh 15,1- 8
- 2. Mos 32
- Amos 7-8

Litteratur:

- Leif Andersen: "Jamen bad jeg da for lidt?"
- Leif Andersen: "Gud og det onde"
- Pablo Martinez "Bønnens psykologi"